

EDUKACINĖS PROGRAMOS APRAŠO FORMA

Programos pavadinimas	„Galiu kitaip“
Programos rengėjas (-ai) (skyrius, pareigos, vardas, pavardė)	Informacinių išteklių skyrius, vyresnioji specialistė Daiva Kavaliauskienė
Informacija apie programos rengėją (patirtis, išsilavinimas ir kt.)	Išsilavinimas aukštasis (Vilniaus edukologijos universitetas) 10 metų patirtis organizuojant ir vedant edukacijas onkologinėmis ligomis sergantiems ir sutrikusį vystymąsi turintiems vaikams Kultūros paso edukacijos „Susipažink su mano pasauliu – kinas neregio akimis“, edukacijų „Negalių žodynas“, „Apie disleksiją paprastai“ kūrimas ir vedimas.
Kontaktai	d.kavaliauskiene@labiblioteka.lt tel.: 8 658 92 712

BENDRA INFORMACIJA APIE EDUKACINĘ PROGRAMĄ

Dalyvių amžius/klasė	3–6 klasės
Grupės dydis	6–30
Trukmė	45 min.
Pritaikymas neįgaliesiems	Programa „Galiu kitaip“ skirta įvairioms auditorijoms. Esant poreikiui ji gali būti adaptuota ir negalias turintiems mokiniams.
Edukacinės programos anotacija (trumpas edukacijos turinio aprašymas)	2020 m. buvo priimti Švietimo įstatymo pakeitimai, kuriuose numatoma, kad nuo 2024 m. rugsėjo 1 d. specialiųjų poreikių turintys mokiniai, kaip ir visi kiti, galės lankyti pasirinktą bendrosios paskirties mokyklą, o mokyklos negalės atsisakyti jų priimti. Savivaldybės ir mokyklos turi pasiruošti, kad skirtingų poreikių turintiems vaikams būtų sudarytos tinkamos sąlygos ugdytis. Remiantis šiais pakeitimais, moksleivių švietimas apie negalią turinčius žmones ypač aktualus. Edukacinis užsiėmimas „Galiu kitaip“ skirtas jaunesnių klasių mokiniams. Pasitelkiant liečiamąsias (taktines) knygas, ištrauką iš filmo „Šuns tikslas“ su garsiniu vaizdavimu bei garsines knygas, bus pristatoma, su kokiais sunkumais susiduria įvairias negalias turintys žmonės. Siekiant didinti mokinių socialinį sąmoningumą, bus akcentuojama, kad netekus vieno iš pagrindinių pojūčių (regos), kultūros ir meno pasiekiamumas įmanomas pasitelkiant kitus pojūčius. Įtraukiant dalyvius į diskusijas ir pateikiant lavinamąsias užduotis bus skatinamas

	pozityvumas, demokratiškumas, savanorystė, saviraiška ir empatija.
Edukacinės programos temos ir potėmės (<i>pildoma, jei edukacinę programą sudaro daugiau nei viena tema</i>)	

TIKSLAS, UŽDAVINIAI, SIEKTINI REZULTATAI

Tikslas (<i>esminis edukacinės programos tikslas, ko siekiama edukacine programa</i>)	Edukacijos „Galiu kitaip“ veiklomis atskleisti kultūros ir meno prieinamumą esant ribotoms galimybėms (dėl skaitymo / regos sutrikimo ar negalios), ugdyti mokinių savarankiško kultūros pažinimo įpročius, akcentuojant kitokio kultūros pateikimo ir priėmimo svarbą, supažindinant su kokybiškų kultūros ir meno paslaugų prieinamumo galimybėmis skirtingoms visuomenės grupėms ir pritaikyti savo turimus įgūdžius, įgytus besimokant pagal bendrojo lavinimo programas.
Uždaviniai (<i>suformulavus ugdymo tikslą, numatomi uždaviniai, kurie nusako, kaip šio tikslo bus siekiama</i>)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Supažindinti jaunesnių klasių mokinius su kultūros ir meno prieinamumu netekus vieno iš pagrindinių pojūčių (regos). 2. Edukacijos metu supažindinti su garsinėmis ir liečiamosiomis (taktilinėmis) knygomis, filmu su garsiniu vaizdavimu. 3. Edukacijų metu pateikiant savarankiškas užduotis ir aktyviai įtraukiant į kūrybos procesą, suteikti galimybę dalyviams atsakingai ir aiškiai perteikti norimą žinutę, emociją bei vaizdą, taip, kad ji būtų suprantama sutrikimą ar negalią turinčiam žmogui.
Rezultatai (<i>kokių įgūdžių, žinių įgis ir kokias kompetencijas lavins edukacijos dalyviai</i>)	<ol style="list-style-type: none"> 1. Edukacijos metu mokiniai įgis žinių apie žmonių, turinčių skaitymo sutrikimų ar regos negalią, galimybes naudotis kultūros ir meno paslaugomis. 2. Mokiniai gaus žinių, kokiais būdais perteikiama informacija regos / skaitymo sutrikimų turintiems žmonėms, susipažins su specialiaisiais formatais: liečiamosiomis (taktilinėmis) knygomis ir filmu su garsiniu vaizdavimu. 3. Atlikę užduotis dalyviai turės praktinių žinių, kaip atsakingai, aiškiai perteikti norimą žinutę, emociją ir vaizdą, kad ji būtų suprantama regos negalią ar skaitymo sutrikimą turinčiam žmogui.

METODINĖ INFORMACIJA APIE PROGRAMĄ

Priemonės ir kaštai (<i>kokios priemonės reikalingos edukacinio užsiėmimo metu, pavyzdžiui, projektorius, popierius, žirkklės, dėlionės, rašikliai ir pan. Įvardinama</i>)	Edukacijos užsiėmimus vedant bibliotekoje arba mokykloje: <ol style="list-style-type: none"> 1. Popieriaus lapai – yra bibliotekoje. 2. Rašymo priemonės – yra bibliotekoje. 3. Skarelės ar raiščiai akims už dengti – yra bibliotekoje.
---	---

<i>programos sąnaudų kaina vienam dalyviui)</i>	Edukacinius užsiėmimus vedant virtualioje erdvėje – užduotys atliekamos žodžiu arba mokiniai turi patys pasiruošę popieriaus lapus ir rašymo priemones.
Mokymo(si) metodai (<i>įvardyti mokymo(si) metodus, naudojamus edukacinėje programoje, siekiant edukacinės programos tikslo ir įgyvendinant uždavinius</i>) <i>Pastaba: patariama pildyti užpildžius programos eigą</i>	1. Žodiniai mokymosi metodai: aiškinamasis, pasakojamasis, pokalbis. 2. Vaizdiniai metodai: skaidrių, liečiamųjų knygų ir iliustracijų demonstravimas. 3. Praktiniai metodai: užduotys.
Edukacinė aplinka (<i>kokioje erdvėje vyksta edukacinė programos, kuo ypatinga edukacinė aplinka, kaip ji papildo edukacinės programos turinį, kaip ją sukuria edukatorius ir / ar dalyviai</i>)	Edukaciniai užsiėmimai vyks Lietuvos aklių bibliotekos edukacijų erdvėje, edukaciją užsakiusioje mokykloje arba virtualiai.
Programos sąsaja su bendrosiomis ugdymo programomis (<i>kelintos klasės, kokių pamokų turinį papildo / praplečia edukacinė programa</i>)	Programa skirta 3–6 klasių mokiniams. Papildo lietuvių kalbos ir etikos pamokas.
PRIEDAI (<i>išvardinti pridedamus priedus</i>) <i>Skaidrės, užduočių šablonai, virtualių testų nuorodos, nuorodos į video medžiagą, edukatoriaus pasakojimo tekstas (pagrindiniai akcentai)</i> <i>Pastaba: jei priedai kito nei WORD formato ir pridedamos medžiagos negalima patalpinti šiame faile, įklijuoti nuorodą į Google diską.</i>	Priedas Nr. 1 – Edukacijos „Galiu kitaip“ skaidrės https://labiblioteka.sharepoint.com/:p:/r/sites/LABvidinesvetaine/_layouts/15/Doc.aspx?sourcedoc=%7B2782D2AC-2A16-43EC-8EF5-73DE4ECFC5CF%7D&file=Galiu%20kitaip%20I.pptx&action=edit&mobileredirect=true
Edukacinės programos interaktyvumas ir inovatyvumas (<i>kokios šiuolaikinės technologijos naudojamos, kokiais būdais į aktyvią veiklą įtraukiami dalyviai, kas naujo, netikėto inovatyvaus edukacinėje programoje</i>)	Vedant edukacijas pastebėta, kad mokiniai apie regos negalią ir disleksiją žino mažai. Edukacija „Galiu kitaip“ supažindina ne tik su negalia ir jos patiriamais nepatogumais, bet ir pasakoja, kaip netekus vieno iš informacijos gavimo būdų ir pasitelkiant likusius galima naudotis įvairiomis kultūros paslaugomis. Edukacinio užsiėmimo metu pateikiamos užduotys leis dalyviams pajusti, kaip jaučiasi regos negalią ar disleksiją turintis žmogus ir kokie galimi jų informacijos įsisavinimo būdai.
Grižtamojo ryšio fiksavimas (<i>įvardyti, kokia forma bus fiksuojamas grįžtamasis ryšys, pavyzdžiui, skiriama laiko</i>)	Kiekvieno užsiėmimo eigoje ir pabaigoje vaikams bus pateikiami klausimai, kuriais bus siekiama išsiaiškinti, kokias emocijas jie patyrė, ką naujo išmoko ir sužinojo.

<i>dalyvių refleksijai, pokalbiui su dalyviais apie programos turinį ir kokybę, vykdoma anketinė apklausa ar kt.)</i>	Pasibaigus užsiėmimui edukatorius pasižymi pagrindinius aspektus.
Informaciniai šaltiniai ir literatūra (naudoti ruošiant edukacinę programą ir naudojami edukacinės programos metu)	1. „Mokymosi stilių kvalifikacija“ https://bendrieji.gebejimai.lt/vadovai/vadovai-mokytojui/1-mokymosi-stiliu-klasifikacija-vark/ [žiūrėta 2021-12-20] 2. „The VARK modalities“ https://vark-learn.com/introduction-to-vark/the-vark-modalities/ [žiūrėta 2021-12-20] 4. „What’s your style?“ https://cta.edu/ransomware-what-is-it-and-how-to-protect-against-it-2/ [žiūrėta 2021-12-20] 5. „The VARK questionnaire“ https://vark-learn.com/the-vark-questionnaire/ [žiūrėta 2021-12-20] 6. „Kokia mano atmintis“ http://www.seimospsichologas.lt/lt/atminties-tipai [žiūrėta 2021-12-20]
Kita informacija (kita svarbi / papildoma informacija nepaminėta anksčiau, naudingos nuorodos, papildoma medžiaga)	

EDUKACINĖS PROGRAMOS VIENO UŽSIĖMIMO NUOSEKLUS PLANAS

Rekomenduojama pildyti siekiant atskleisti edukacijos programos turinį, parodant kaip aukščiau aprašyti dalykai bus vykdomi, kaip modeliuojamas ugdymo turinys, parenkami veiksmingi ugdymo metodai ir formos ir pan.

*Aprašoma edukacinės programos eiga, įvardijamos pagrindinės dalys, trumpai aprašoma jų esmė, trukmė, kiekvienoje dalyje įvardijama **edukatoriaus ir dalyvių veikla, naudojami ugdymo metodai ir pan.***

EDUKATORIAUS VEIKLA	DALYVIO VEIKLA	PASTABOS
ĮVADINĖ DALIS (trukmė 10 min.)		
Susipažinimas – edukatoriaus prisistatymas. Trumpas pasakojimas apie biblioteką – kuo ji ypatinga. Temos pristatymas ir klausimas, ką mokiniai žino apie negalią?	Dalyvių pasisakymai apie jiems žinomas negalias.	
PAGRINDINĖ DALIS (trukmė 35 min.)		
Edukatorius vaizdiniais metodais (rodydamas skaidres) pristato programą „Galiu kitaip“. Taikant žodinius mokymosi metodus pasakojama apie informacijos įsisąmoninimo (priėmimo) galimybes, aiškinamasi apie garsinį vaizdavimą, liečiamąsias ir garsines	Demonstruojant skaidres dalyviai atsakinėja į pateiktus klausimus, susijusius su skaidrėje pateikiama informacija. Atliekant praktines užduotis dalyviai: ant popieriaus lapo užrašo sakinius, pakeisdami keletą raidžių simboliais	

<p>knygas. Stengiamasi, kad patys mokiniai diskusijos metu atrastų teisingus atsakymus.</p> <p>Taikant praktinius metodus pateikiamos užduotys, kurios aptariamos kartu su dalyviais skaidrių demonstravimo metu.</p>	<p>(pvz., vietoje raidės A įrašydami skaičių 1); perskaito ir paaiškina tekstą, kuriame sumaišyta raidžių tvarka; apibūdina neregintam draugui (užrištomis akimis) paveikslėlį; klausosi filmo „Šuns tikslas“ garsinio vaizdavimo aprašo. Aptarus, kas galėjo vykti rodamos ištraukos metu, peržiūri vaizdinę filmo ištrauką.</p> <p>Atlikę pateiktas užduotis pokalbio-diskusijos metu mokiniai stengiasi pagrįsti vienokius ar kitokius savo pasirinkimus ar pastebėjimus.</p>	
BAIGIAMOJI DALIS (trukmė 10 min.)		
<p>Edukacinės programos aptarimas ir grįžtamojo ryšio fiksavimas. Edukatorius pateikia klausimus iš edukaciniame užsiėmime pateiktos mokomosios medžiagos. Taip pat aiškinamasi kokios naujos žinios buvo įgytos ir kokių žinių dalyviai dar norėtų įgyti.</p>	<p>Dalyviai atsakinėja į edukatoriaus pateiktus klausimus, dalinasi savo esamomis ir naujai gautomis žiniomis, išsako savo nuomones ir pastebėjimus, kokios informacijos norėtų įgyti kito užsiėmimo metu.</p>	

1 PRIEDAS

https://labiblioteka.sharepoint.com/:p:/r/sites/LABvidinesvetaine/_layouts/15/Doc.aspx?sourcedoc=%7B2782D2AC-2A16-43EC-8EF5-73DE4ECFC5CF%7D&file=Galiu%20kitaip%20I.pptx&action=edit&mobileredirect=true

2 PRIEDAS

3 PRIEDAS

EDUKACINĖS PROGRAMOS VERTINIMO FORMA

Edukacinės programos pavadinimas	Galiu kitaip
Programos rengėjas (-ai) (pareigos, vardas pavardė)	Informacinių išteklių skyrius, vyresnioji specialistė Daiva Kavaliauskienė
Pateikimo vertinimui data	

EDUKACINĖS PROGRAMOS VERTINIMO FORMA

Vertinimo kriterijus	Kriterijaus rodiklis	Apibūdinimas	Įvertinimas	
			Atitinka/ atitinka iš dalies	Neatitinka
Turinys	Programos vertingumas	Planuojama edukacinė programa yra aukštos meninės, kultūrinės ir / ar socialinės ir / ar edukacinės vertės	DB JG JV	
	Aktualumas	Programos turinys yra aktualus tikslinei grupei	DB JG JV	
	Sąsaja su bendrojo ugdymo programomis	Programa siejasi ir / ar papildomo mokyklinio ugdymo programą	DB JG JV	

Struktūra	Aiški ir nuosekli struktūra, atitinkanti programos turinį	Edukacinė programa yra aiškiai struktūruota, ugdymo metodai ir formos atitinka edukacinės programos turinį	DB JG JV	
Metodai	Skatinamas aktyvus dalyvavimas ir įsitraukimas	Užtikrinamas edukacinės programos dalyvių įsitraukimas, skatinamas aktyvus dalyvavimas ir interaktyvumas;	DB JG JV	
	Dominuoja aktyvūs mokymosi metodai, naudojami naujausios technologijos	Efektyviai taikomi aktyvūs mokymo(si) metodai, ugdantys kūrybiškumą ir kritinį mąstymą, išradimams naudojami technologijos;	DB JG JV	
Kompetencijos	Kultūrinio, meninio ir socialinio sąmoningumo didinimas	Edukacinė programa prisidės prie dalyvių kultūrinio, meninio ir socialinio sąmoningumo didinimo	DB JG JV	
	Kitų kompetencijų lavinimas	Edukacinės programos dalyviai be kultūrinių, meninių ir dalykinių kompetencijų stiprins ir kitas kompetencijas (asmenines, socialines, iniciatyvumo ir kūrybingumo, komunikavimo, pažinimo, mokėjimo mokytis kompetencijas)	DB JG JV	
Pritaikyta aplinka		Edukacija vyksta saugioje ir tam pritaikytoje erdveje	DB JG JV	

Programos pritaikymas asmenims turintiems specialiųjų poreikių	Programos rengėjai atsižvelgs ir sieks užtikrinti individualias reikmes turinčių asmenų įtrauktį	DB JG JV	
Programoje numatytas dalyvių grįžtamojo ryšio fiksavimas	Programos rengėjai pasirinkta forma (žodžiu arba raštu) atlieka dalyvių apklausą apie programos turinį ir kokybę	DB JG JV	
Vadovaujamosi neformalaus švietimo principais	Edukacinės programos kūrėjai, kurdami edukacinę programą vadovujasi neformalaus švietimo principais	DB JG JV	
Pastabos, pasiūlymai ir komentarai			

Išvados:

Programa interaktyvi, įtraukianti, pritaikyta visiems. DB

Programa patraukli mokyklinio amžiaus vaikams, įdomios ir praktiškos užduotys, galimybė susipažinti su skaitymo ir regos sutrikimų turinčių asmenų informacijos prieinamumo ypatybėmis. JG

Programa įtrauki, informatyvi ir įdomi. JV

Edukacinių programų vertinimo darbo grupės pirmininkas:

Dalia Balčytytė

Informacinių išteklių skyriaus vedėja

Nariai:

Vartotojų aptarnavimo skyriaus vedėja
(pareigos, vardas, pavardė, parašas)

Justina Gagarina

Kultūrinių veiklų kuratorė
(pareigos, vardas, pavardė, parašas)

Janina Vileikienė

**EDUKACINĖS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO REZULTATŲ
STEBĖSENOS FORMA**

Edukacinės programos pavadinimas:

Programos koordinatorius (pareigos, vardas, pavardė):

Programos vykdytojas (pareigos, vardas, pavardė):

Rodiklis ir jo aspektai	Vertinimas[1]	Vertinimo pagrindimas
1. Veiklų prieinamumas 1.1. Programos aprašas yra viešai prieinamas lankytojams bibliotekos svetainėje. 1.2. Reguliariai atnaujinama ir patraukliai pateikiama informacija apie teikiamą edukacinę programą bibliotekos svetainėje, kituose viešinimo kanaluose. 1.3. Sudarytos galimybės asmenims, turintiems specialiųjų poreikių ar negalią, patiriantiems socialinę atskirtį ar esantiems rizikos grupėje naudotis edukacine paslauga. 1.4. Jeigu programa yra mokama – taikoma aiški paslaugos kainodara.		

<p>2. Ugdymo tikslai ir pasiekimai</p> <p>2.1. Edukacinės programos turinys, metodai, formos pritaikytos tikslinės grupės poreikiams ir galimybėms. Veiklos užsiėmimo metu vykdomas nuosekliai.</p> <p>2.2. Jeigu programos turinys ar pobūdis reikalauja, taikomi kūrybingi ir inovatyvūs / interaktyvūs metodai.</p> <p>2.3. Edukacinė programa lanksti, esant tam tikroms situacijoms gali vykti ne pagal išankstinį planą, tačiau veiklos dera su planuotu turiniu.</p> <p>2.4. Dalyviai įgyja naujų gebėjimų, ugdomos dalyvių bendrosios kompetencijos bei vertybinių nuostatų.</p>		
<p>3. Darbuotojų kompetencija</p> <p>3.1. Programą parengė ir vykdo bibliotekos specialistai savo kompetencijų ribose.</p> <p>3.2. Programos vykdytojas yra kompetentingas, motyvuotas, gebantis dirbti su auditorija ir patraukliai perteikti žinias.</p>		
<p>4. Fizinė ugdymo(si) aplinka ir priemonės</p> <p>4.1. Užsiėmimai vykdomi edukacinių programų specifikai pritaikytoje aplinkoje arba erdvėse, kurios lengvai pritaikomos pagal programos specifiką.</p> <p>4.2. Erdvės yra saugios, pritaikytos asmenims, turintiems specialiųjų poreikių.</p> <p>4.3. Edukacinėse veiklose naudojama įranga ir priemonės yra saugios ir atitinka programos turinį, dalyvių amžių ar poreikius.</p>		
<p>5. Psichologinė aplinka</p> <p>5.1. Edukacinės veiklos metu kuriama ir palaikoma emocinė ir intelektualinė ugdymą skatinanti aplinka. Užsiėmimo vedėjo ir dalyvių santykis grindžiamas pagarba.</p> <p>5.2. Užsiėmimų dalyviai turi galimybę rodyti iniciatyvą, jaučiasi saugūs ir pasitikintys savimi bei kitais, gali išreikšti savo nuomonę.</p>		

<p>6. Grįžtamasis ryšys</p> <p>Dalyviai ir juos lydintys asmenys turi galimybę vertinti edukacinės programos kokybę ir teikti pasiūlymus jai užtikrinti. Atsižvelgiant į šiuo duomenimis tobulinama vykdoma edukacinė programa ir kuriamos naujos.</p>		
---	--	--

Data

Išvados:

.....

.....

.....

.....

.....

[1] Atitinka – TAIP, neatitinka – NE / ARBA Apibendrinamąjį vertinimą rekomenduojama išreikšti trimis lygiais – aukštas / vidutiniškas / žemas.